

COMPUTER

A NEPSZABADSÁG
informatikai magazinja

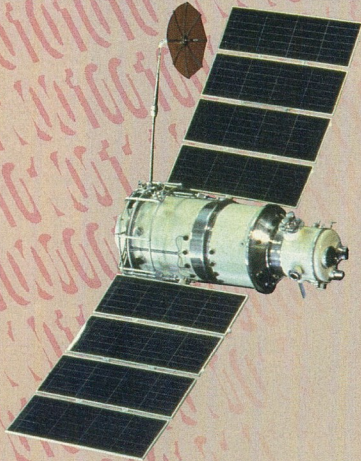
2000. május 16.

VII. évfolyam, 17. szám

technika

TÁVLATOK A TÁVKÖZLÉSBE

8-9. OLDAL

www.comptech.hu

Az idő pénz.

Az AP4500 mindkettőből
jócskán megtakarít Önnek.
Nyomtatási sebesség: 45 lap/perc

RICOH
Nyomat hagy

Telefon: 270-9797 E-mail: info@ricoh.hu

FLATRON® monitor.

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

Tökéletesen sík képernyő

W.ARAS bevonat

W.ARAS bevonatú biztonsági üveg

Megnövelt precíziós Fókuszálási

Törléses kialakítású képpő

Sík felületű 0,2mm rácsméretű maszk

Speciális rácskezelőzet (geometriai torzítások megelőzésére)

A Kapsch Meridian1 Call Center-nek köszönhetően minden hívás tökéletes

LOWE LINTAS G&K

Mindig az első benyomás a döntő – telefonáláskor is. A Call Center a vállalat kommunikációs központja, ahol a nagyszámú bejövő és kimenő telefonhívás lebonyolódik – ezért mindig gyorsan és hatékonyan kell működnie. A Kapsch a Meridian1 Call Center-rel testre szabott megoldást kínál. A Kapsch az Ön személyreszóló kommunikációs rendszerét

tervezi meg, szállítja le és helyezi üzembe. Az Ön befektetése hosszútávon is értékálló marad, hiszen a rendszerbe minden további fejlesztés egyszerűen integrálható. A Meridian1 Call Center együtt növekszik az Ön sikereivel és megnövekedett kommunikációs igényeivel. Ha szeretne ennél is többet megtudni a Meridian1-ről, már most

beszéljen a Kapsch-sal: Kapsch Telecom Kft.,
1113 Budapest, Bocskai út 77-79,
telefon: (1)-209 2110, fax: (1)-209 2111,
vagy keresse fel internetes honlapunkat:
www.kapsch.net.

 KAPSCH
the communications company

LÉGHAJÓ?

► (Jövénéző) A kommunikációs műholdak egy részét a jövőben talán napenergiával működtetett, a nagyvárosok felett évekig állandóan, nagy magasságban lebegő léghajók fogják helyettesíteni. A Sky Station International már meg is kötötte a szerződést a világ jó néhány vezető légi, illetve védelmi berendezéseket gyártó cégével egy, a léghajókra alapuló kommunikációs hálózat kiépítésére. A léghajók mindegyike egy-egy metropolisz nagy sebességgű adatkommunikációját biztosítja majd, és mivel jóval közelebb lesz a földhöz a műholdaknál, ezért kisebb energia szükséges a kapcsolat fenntartásához. A 20 km-es magasságban lebegő léghajókat nem fogják a viharok zavarni, illetve ők sem zavarják majd a légi közlekedést, és 75 000 négyzetmérföldt lesznek képesek lefedni. Az Airship Technologies (Anglia) által fejlesztett, héliumteljesű, lágy testű léghajó 165 m hosszú, 65 m átmérőjű, és a meghajtásáról két, ellentétes irányba forgó, elektromotor által hajtott propeller gondoskodik. Az energiát a ballon felszínén elhelyezett napelemek, illetve éjszaka a napelemek által termelt energiát tároló akkumulátorok biztosítják majd. Az első Sky Station a tervek szerint 2002-ben emelkedik majd a levegőbe, és nem is olyan sokára a világ 250 nagyvárosa felett ott lebegnek a kommunikációs léghajók.

ATV kontra UPC

► (Munkatársunktól) Az ATV műsorszórási akadálya miatt beperelt a múlt héten a UPC Magyarországot. Szalay Dorottya, a UPC Magyarország vezérigazgató-helyettese múlt heti sajtótájékoztatóján elmondta, cége arra kényszerült, hogy egy csatornát megosszon az ATV népszerű műsora, a Napkelte és az Extrém sportok műsora között. Mivel az ATV jelezte, hogy a népszerű reggeli műsor, a Napkelte megosztott csatornán történő továbbítása jogszerűtlen, kérte, hogy vagy teljes műsorát szórják a területeken, vagy a Napkelte továbbítását szüntessék meg haladéktalanul. A UPC a vita rendezésére kompromisszumos megoldásként ajánlotta, hogy előzetes ütemezés szerint fokozatosan terjeszti ki a műsor elosztását. A javaslatra a UPC „érettsített kapott” arról, hogy a társaság ellen pert indítottak. Szalay Dorottya szerint a UPC-nek nem maradt más lehetősége, mint a Napkelte műsor továbbítását is befejezni.

LEGO STÚDIÓ Spielberg

► (Munkatársunktól) Legofilmet is forgathatnak hamarosan az amerikai gyerekek. A novemberben megjelenő 180 dolláros játékot, az építőelemeiről ismert „Lego” társaság fejlesztette. Az új ketyveret a jó csengésű Steven Spielberg névvel fémjelzték, és tulajdonképpen MovieMaker fantáziánévű digitális, filmes készletet takar. A Lego Studios Steven Spielberg MovieMaker videokame-

rát, vágószoftvert és Lego házakat, autókat, embereket tartalmaz. A Lego és a Pinnacle Systems közös termékével, egy videószerkesztő szoftverrel a gyerekek saját maguk vágthatják felvételeiket, továbbá előre legyártott hangeffektusokkal színesíthetik.

Spielberg a játék eladásából származó részét a beteg gyerekeket segítő Starbright Foundation-nek és a holocaust túlélőinek emléktét őrző The Survivors of the Shoah Visual History Foundation-nek adja.

INFO

Az idei vásár legnagyobb szienciója az volt, ami hiányzott: a nagy számítástechnikai hardver- és szoftvercégek szinte tünetően távol maradtak az Info 2000-tól. Egyedül a Compaq épített standot magának, a többiek legfeljebb viszonteladói koncesszióval voltak jelen. Ha nincsenek az alternatív távközlési vállalatok és a mobilosok, akkor biztos, hogy bukta az egész.

Mi az oka az érdektelenségnek? Tudományos megalapozottság felmérés nélkül, mindössze pár távol maradt „multi” megkérdezése után is talán joggal állíthatjuk, hogy az ár és az értek feltűnő az aránytalansága. Egy komoly stand teljes költsége húszmillió forint körül van, és mit kap ezért cserébe a kiállító? Iszonyatos hőseget, fülldet levegőt és kevés „minőségi” látogatót.

Az első kettő elég egyértelmű, aki csak pár percet tölt az „A” pavilonban, azonnal tudja, miről van szó. A májusi nyárban a lapos fémfőt már kora reggel átforrósodik, és atól kezdve úgy működik, mint egy hőségábró. Egyyszerűen érthetelen, hogy miért nem oldották meg még mindig a klimatizálást? És ha erre nem telik, vagy nem akarnak rá költeni, akkor miért rendeznek májusban kiállítást? Teljesen érthető, hogy a cégek még akkor sem hagyják ott szívesen a kellemes hűvös iródták, ha ezért fizetnének nekik, nemhogy ők költsenek rá egy vagyont!

De megtennék persze, ha üzletileg megérné. Csakhogy egyre kevesebb a már említett „minőségi” látogató. A „minőségi” ebben az esetben annyit jelent, hogy olyan látogató, aki jó eséllyel vevő lehet. De a vevő nagy úr, a vevőt ma már elegáns tárgyalókba, jó éttermekbe hívják meg, és nem számba. Vagy ha mégis, akkor az egy fűrdőhelyen van, és nem Kőbányán.

Ha ez így megy tovább, akkor nincs jövője az Infónak. Mivel ma már senki sem időzti az újdonságokat a kiállítás idejére, és főleg nem a buszastipre, egy ilyen rendezvénynek csak az lehet az értelme, hogy a vevők együtt, egy helyen találják meg a kínlatot, és ezzel időt takarítanak meg. Ma már ezt úgy is megtehetik, hogy interneten keresik fel a cégeket, kellemes, kényelmes körülmények között, elvlegre az informatika korában, a harmadik évezredben élünk.

Még akkor is, ha ez a mi vásárunkon egyelőre nem látszik.

Lónyai László

Internetes ÚJSÁGIRÓI DÍJ

► (Reuters/Index) A Pulitzer-díjat és más rangos újságírói díjakat adminisztráló Columbia egyetem az Online News Associationnal közösen internetes újságírói díjat hozott létre. A világ bármely táján angol nyelven a weben publikáló újságírók legjobbjaik között évente hat kategóriában 11 díjat osztanak ki. Az Online Journalism díjra az 1999. július 1. és 2000. június 30. között megjelent anyagokat általában, kommentár, gyors hírt, gazdasági újságírást, életmódot, továbbá a médium legkreatívabb alkalmazása kategóriákban augusztus 28-ig lehet nevezni, a nyerteseket decemberben hirdetik ki.

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta Friss hírek címmel jelennek meg az IT ágazat hazai és külföldi eseményeiről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internet: <http://www.comptech.hu> ► Lapalaptól: Person Art Kft. ► A szerkesztőbizottság elnöke: LÓNYAI LÁSZLÓ ► Felelős szerkesztő: SELESZT FERENC ► Szerkesztő: TÓTH IBOLYA ► Lapterv: FÁBIÁN ISTVÁN ► Tervezőszerkesztő: RÉTI ATTILA ► Tördelészerkesztő: VÁRAI MIHÁLY ► Munkatársak: DUSA GÁBOR, FÜLÖP NORBERT, GECE MARIANN, ROSTA GÁBOR ► Címlap: KISS PÉTER ► Médiaigazgató: SZALADNYA KRISZTINA ► Felelős kiadó: Népszabadság Részvényársaság, ügyvezető vezérigazgató: KORDA SÁNDOR, vezérigazgató: LENGYEL L. LÁSZLÓ ► Szerkesztőség és reklámiroda: Person Art Kommunikációs Gyűjtemény, 1141 Budapest, Komcsóy u. 5-7. ► Webdesign: KOVÁCS GERGELY ► Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 ► E-mail: comptech@comptech.hu ► Nyomdás: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

REKLA
MAGAZIN
IVSZ
1993

SZÓLÁSSZABADSÁG az interneten

► (Edupage-Washington Times) Daniel Curzon Brown, a City College of San Francisco professzora a bíróságon próbálja elérni egy öt gyalogzó site megszüntetését. A per nagy vitát indított a szólásszabadság és a rágalmazás kérdéséről. Az 1997-ben, egy volt diák, Ryan Lathouwers által alapított weboldal a tanárvádlást akarja megkönnyíteni névtelen „kritikák”-kal. Az ACLU polgárjogi szervezet szerint a per precedensértékű, és várhatóan „a szólásszabadság megóvása nagyobb súllyal esik latba, mint egyes emberek érzései.” Az internetre más szabályok vonatkoznak rágalmazási, becsületesítési ügyben, mint az újságokra – vélik jogi szakértők. Az 1996-os Communications Decency Act szerint a szolgáltatók nem felelnek az oldalalikon megjelenő tartalomért. A perben szerepel a City College is, mert honlapjáról link mutat az inkriminált oldalra, de a főiskola a szólásszabadságra hivatkozva nem hajlandó lezártni a site-ot.

Tiltakozás A VETKÖZTETŐJÁTÉK ELLEN

► (Origo-ZDNet) Szülők és kritikusok egyaránt tiltakoznak a Simon & Schuster új játéka, a Panty Raider ellen, amelyben a játékosnak női modelleket kell felkutatnia és levetkőztetnie földön kívüli idegen lények számára, hogy azok ne pusztítsák el bolygójukat. Nők és családok érdekvédelmi szervezetei e-maileket küldtek a játékot fejlesztő Simon & Schuster Interactive cégnek, felhívókat küldtek a cégnek, hogy a programot felnőtteknek szánták. A játék weboldalának elérését tartalmazó szoftverekkel fogják korlátozni. A cég vezetője szerint a Panty Raider egy komédia, ami műfajából adódóan ingoványos talaj: egyesek megsértődhetnek rajta, míg mások humorosnak fogják találni.

PONTOSABB GPS

► (Jövőnéző-Computerworld) A GPS (Global Positioning System – globális helymeghatározó rendszer) lehetőségeit jó ideje már a civil szférában is ki lehetett használni – ez ideig azonban csak korlátozott pontossággal. A hírek szerint most megszületett a döntés arról, hogy ezentúl a GPS-t mindenki korlátozás nélkül használhatja. A GPS-t annak idején az USA hadserege fejlesztette ki mintegy 10 millió dolláros költséggel. Lényegében egy műholdakból álló rendszerről van szó, amelynek jelei alapján egy vevőkészülékkel a földrajzi helyzet körülbelül 10 méteres pontossággal megállapítható. A civilek számára azonban annyira lebutították a GPS-t, hogy 100 méternél ne legyenek pontosabbak a mérések. Ennek katonai oka volt: az USA hadseregének tisztjei – érthető módon – nem akartak egy hatékony fegyvert az esetleges ellenség kezébe adni. Mára azonban a GPS a polgári életben is széleskörűen elterjedt, és az említett pontatlanság egyre nagyobb gondokat kezdett jelenteni. A rendszert előszeretettel alkalmazták például kocsikban helymeghatározásra, gyakran előfordult azonban, hogy a számítógép a 100 méteres eltéréseknek köszönhetően nem a megfelelő térképészletet jelenítette meg a kijelzőn. A pontosabb GPS upgrádszerű minőségű javulást jelent, az ehhez hasonló hibákat gyakorlatilag teljesen kiküszöböli.

Intel és Microsoft SZOFTVERKALÓZOK

► (Origo) Egy chicagói bíróság előtt azzal vádolnak 17 személyt, többek között öt Intel- és egy korábbi Microsoft-alkalmazottat, hogy több mint 5000 számítógépes program kalózmásolatát terjesztették az interneten. A vádlottak közül 12 a „Pirates with Attitudes” – PWA – hálózat tagja volt, közülük két európai, Svédországból, illetve Belgiumból. A szoftverkalóz-szövetségbe tavaly nyomonkövetés épült be.

A csoport weboldala egy québeci egyetem szerverén működött, akárcsak a letölthető szoftverek, amelyekből a hálózat tagjai eltávolították a másolásvédelmet. A programok között voltak operációs rendszerek, szövegszerkesztők, táblázatkezelők, játékok és MP3 zenei fájlok. Az illegális szolgáltatásokat nyújtó szerverhez négy Intel-alkalmazott hardvereszközökkel küldött, hogy az üzemeltető növelni tudják a tárolókapacitását. Cserébe ők és más Intel-dolgozók is hozzáférhettek a feltört programokhoz.

A tagok között egy Microsoft-alkalmazott is szerepelt, aki saját vállalatának szoftvereit tette közzé a hálón, ezenkívül hozzáférést adott a PWA vezetőjének a Microsoft belső hálózatához.

6,9 MILLIÁRD DOLLÁROS online forgalom

► (Internetto) A Forrester Research előrejelzése szerint a globális elektronikus kereskedelmi forgalom 2004-re eléri a 6,9 milliárd dollárt – ez az érték a teljes világkereskedelmi forgalom 8,6 százalékát teszi majd ki.

Ehhez továbbra is Észak-Amerika járul majd hozzá a legnagyobb mértékben – 3,5 milliárd USD forgalom – azonban a 2001-től kezdődő robbanásszerű növekedésnek köszönhetően Nyugat-Európa és Ázsia is felzárkózik mögé, 1,5 illetve 1,6 milliárdos forgalommal 2004-re. Kelet-Európában az elektronikus kereskedelem fellendülése 2005-re várható a Forrester előrejelzése szerint.

E HETI KÉRDÉSÜNK (Négyrési PC Súfi, Győr):

Mikor vegyünk 133 MHz-es RAM-ot?

A – Ha legfeljebb 133 MHz-es processzor akarunk használni

B – Ha a PCI 3.0-t akarjuk használni

C – Ha 100 MHz-nél nagyobb is lehet asystem bus

(7 pont)

A RAUCH HUNGÁRIA KFT.
felvettelt hirdető

RENDSZERGAZDA
munkakörbe.

Elvárásaink:

– középtáji számítástechnikai végzettség
– számítógépes rendszerismeret
– a német vagy angol nyelv középtáji ismerete

Ha ajánlatunk felkellette érdeklődését küldje el fényképes önéletrajzát az alábbi címre:

Kardos Gábor
1171 Budapest, Kiskőrösöd u. 1.

A hét mondása

Napjaink világa
mégis ámulhatatlanul sok tekintetben
különbözik a korábbi évek világától,
de az a különbség,
ami az alapvető különbséget
okozza: a számítógép.

Daniel Hillis

PONTVADÁSZ
Bónus 2 pont
2000. 05. 16.

MELISSA, I LOVE YOU... ÉS?

AZ E-MAILBEN ÉRKEZŐ VÍRUSOK SIKERE
A FELHASZNÁLÓN ÁLL VAGY BUKIK:
HA AZ ILLETŐ MINDEN CSATOLT
DOKUMENTUMRA RÁKLIKKEL, TELJES
A VÍRUSGYÁRTÓK GYŐZELME.

Előző számunk lapzártaja után romboldt az „I love you” vírus. Közel sem terjedt volna akkora sebességgel, ha a felhasználók elektronikus levelezési ismerete alaposabb.

A szakértők szerint 15-20 ezer vírus van forgalomban, és havonta ezer új jelenik meg – olvasható az egyik, adatvédelemmel foglalkozó cég honlapján. Az amerikai Fortune Magazin 500-as listáján szereplő cégek közül mindegyik legalább egyszer találkozott már számítógépvírussal. A jelenleg ismert számítógépvírusok száma egy 2000. januári adat szerint eléri a

33 700-at. E-mailben terjesztett vírus jóval kevesebb van, viszont a felhasználói e-mail-kultúra és ismeret hiányában sokkal jobban is tarol.

Az „I love you”-hoz hasonlóan a levelezőprogramok címgjegyzéket használva sokszorosította magát a tavaly tavasszal feltűnt, Melissa elnevezésű e-mail-vírus. Melissa a Microsoft Word makrók kombinációjával és a Microsoft Outlook segítségével egy 80 pornóoldal listáját tartalmazó dokumentumot küldözgetett szét szerte a világban. Egyéb károkat csak akkor okozott, ha a gép dátuma és a percek

megegyeztek. Aztán novemberben két új verziója bukkant fel hírhedt Melissánnak. A két új mutáns ősszel ellentétben azonban nem elégedett meg csak a terjedéssel, hanem bizonyos rendszerfájlokat és könyvtárakat is törölt. Végül Melissa 30 éves „szülőfajtyáj” az FBI felültele.

A másik tavaly karácsonyi ajándék, a BubbleBoy az első az e-mail útján terjedő vírusok történetében, ami már akkor is fertőző, ha a levélhez csatolt formányt nem nyitjuk meg. De a vírus ebben az esetben is csatolt dokumentumban érkezett. A BubbleBoy, csakúgy, mint a makrók zöme, az Outlook levelezőprogramot használók körében terjedt. Az érkező levél tárgya: „BubbleBoy is back!”
A vírus készítő a HTML formátumú levélben egy olyan Visual Basic kódolt helyeztet el, amely a háttérben, minden látható jel

nélkül futott le, ha a megtámadott gép internet Explorer 5-ös böngészőjének biztonsági paramétereit közepesre vagy alacsonyra voltak állítva.

Majd a címjegyzékében szereplőknek szétküldte önmagát, s az elpostázott üzeneteket a törölt jelzés beállításával „elrejtette” a felhasználók előtt. A BubbleBoy kizárólag az Outlook 98, Office 2000 és az IE5-ös csomagban található Outlook Express állományokat tudta fertőzni. Nem volt hatással a Windows NT-re, és nem tudta megtámadni a Windows minden egyes nyelvi verzióját.

Az I love you is csatolt .txt kiterjesztésű vírusként működik, szintén az Outlook levelezőprogramot használók körében. S a legalattomosabb épp az benne, hogy ha a felhasználó bizalmatlan is bérekező e-mailjeivel szemben, a mondat tartalma még a legzordabb szívet is kíváncsivá teszi. Egyre azonban mindenképp ügyeljünk: nem kell minden csatolt file-t megnyitni.

G. M.
mgcse@comptech.hu

VÁSÁRI újdonságok

SZERENCÉS VÉLETLEN,
HOGY A TÁVKÖZLÉSI VILÁGNAPOT
MEGELŐZŐ HÉTEN VOLT
AZ IDEI INFO 2000 SZAKKIÁLLÍTÁS,
MERT ÍGY A NAGYKÖZÖNSÉG
„ÉLESBEN” LÁTHATTA
ÉS KIPRÓBÁLHATTA
AZ ÚJDONSÁGOKAT A WESTEL RT.
STANDJÁN.

Ezek egy része technikai, technológiai fejlesztés volt, amelyek gyorsabb, hatékonyabb teszik a mobil adatátvitelt, más részük tartalmi újdonság.

Adatok csomagban – GPRS

A mozaikszó a General Packet Radio Service rövidítése, és csomagkapcsolt átviteli lehetőséget jelent. Némi leggyorsúsítással úgy működik, mint maga az internet, azaz csomagokban, címzve „közlekedik” az információ. A csomagkapcsolt megoldás miatt egy csatornára egyszerre több előfizető kapcsolódhat folyamatosan. A WAP és a

GPRS együttes alkalmazásával a mobil internetezők a bérelt vonalas összeköttetés előnyeit és a rövid ideig tartó telefonhasználat olcsóságát egyszerre élvezhetik. Sebessége akár az ISDN sebességéét is meghaladhatja.

Erről a Westel standján, az INFO 2000 kiállításán a látogatók saját szemükkel is meggyőződhetnek. Ugyanazt a zenét töltötte le két számítógép az Internetről, az egyik hagyományos, vonalkapcsolt módon, a másik GPRS alapon. A teszt azt mutatta, hogy a GPRS alapú számítógép már le is jászította a zenét, mire a „hagyományos” letöltés befejeződött. A GPRS a tervek szerint az év végén indul, amikor a rendszerezések elkészülnek a végleges megoldásokkal.

Műsorújság a WAP oldalon

Bár a sebesség még nem az „igazi”, a WAP egyre népszerűbb, köszönhetően annak a sokféle szolgáltatásnak, amelyet a Westel máris nyújt az előfizetőknek. Egy WAP telefonnal a kezünkben megnézhetjük a mozik műsorait, elolvashatjuk a tőzsdehíreket, viccet olvashatunk és még rengeteg más hasznos, érdekes, szórakoztató információhoz juthatunk. A Westel, a Motorola és a Roxy rádió együttműködésének köszönhetően az INFO 2000-en a rádió hallgatása közben a mobiltelefon kijelzőjére lehetett látni az aktuális műsor-

ban elhangzó számok és előadók listáját, de megtekinthető volt az előző, illetve következő negyedóra műsora is. Ehhez nem kellett más, mint a Westel WAP oldaláról elindulva megkeresni a Roxyt, és máris látható volt az információ. Túl az érdekességen, ez az alkalmazás jól demonstrálja a WAP alkalmazhatóságot a gyors és aktuális tartalom-szolgáltatásra.

SMS Bróker

A tőzsdei siker titka, hogy jókor kell venni vagy eladni. Az SMS Bróker abban segít, hogy szükséges információk birtokában, időben hozzáférjünk a fontos döntéseket. A kiállításon bemutatott SMS Bróker egyébként első típusú m-commerce (mobil-kereskedelmi) alkalmazás Magyarországon, SIM Toolkit alkalmazása. Jelenleg két részből áll, a limitfigyelő és a megbízáskezelő rendszerből.

A limit- és árfolyamfigyelő rendszer egy SMS üzenet küld a telefonra, és figyelmezteti a felhasználót, ha az adott részvény ára elérte az előre meghatározott szintet, amelyen eladni vagy vásárolni akar. A megbízás biztonságát jelszó védi, de a felhasználót azonosítja a SIM kártya is.

PILLANTÁS A JÖVŐBE

Vásári ízelítő csipetnyi sóval

A BUDAPESTI INFO 2000 NEMZETKÖZI INFORMATIKAI ÉS KOMMUNIKÁCIÓTECHNIKAI SZAKKIÁLLÍTÁSRÓL ALIGHA BESZÉLHETÜNK SZUPERLATÍVUSZOKBAN. EZ NEM MEGLEPŐ, HISZEN ELŐRE TUDHATTUK, AZ INFORMATIKA „NAGYÁGYÚI” KÖZÜL IDÉN TÖBBEN IS TÁVOL MARADNAK.

▶ Az úgynevezett alternatív telefontársaságok azonban egységesen megjelentek, bár nem mindegyikük rukkolt ki újdonsággal, érthetően, hiszen projektjeiket nem kiállításokhoz igazítják. A Novacom kivétel: a cég házában elsőként itt mutatta be a villanyvezeték keresztlül működő telefont, a PLC-t. Az új rendszerrel a villanyvezeték beszélgetésre, de akár internetezésre is használhatjuk, ráadásul a hagyományos modemek kapcsolat adatátviteli sebességénél nyolcvanszor – 1,3 Mbit/s –, az ISDN-nél hússzor gyorsabban.

Az alternatív szolgáltatók között természetesen jelen volt a Deltávit, a Digitel 2002-t, a Jásztelit, az Egomcomot, a Kis-dunacomat, a Bakonytelt és a Dunatelt tömörítő PartnerCom is, mely a francia Vivendi-csoport üzleti kommunikációra szakosodott ágazata. Ennek megfelelően a kiállításon főként a nagy sebességű optikai hálózat által nyújtott lehetőségeket és szolgáltatásokat ajánlották. A standon – sajnos csak demóként – ízelítő kaphattak az érdeklődők a digitális moziból is, egy DVD-szerver segítségével. Az érdeklődők ezen kívül a PartnerCom által kínált különféle – főként a vállalatoknak szánt – szolgáltatásokat ismerhették

meg, melyek között újnak számít a NetConnect VOIP. Ez a jelentősebb nemzetközi telefonforgalmat lebonyolító cégek számára ajánlott internet alapú beszédátviteli szolgáltatás.

A vállalati telekommunikációt segíti a Lucent több új terméke is. Ezek közül különösen a SOHO piacra szánt Cyber Gear Gold névre hallgató apró szerkezet – a „teáskanna” – érdekes, mely egy integrált hatmelleses telefonközpont és router egyben. Rendelkezik 10 Mbps-os Ethernet-kapcsolattal, beépített tűzfallal és DHCP szerverrel, valamint NAT-képességekkel. Nagyobb irodák számára nyújt hasonló funkciókat az ArgentOffice és az ArgentBranch, mely az említett funkciók mellett lényegesen nagyobb terhelésre van méretezve.

A mobilszolgáltatók hagyományosan üde színtartókkal a kiállításoknak, standjaik körül – hála a szokásos akcióknak – állandó a tumulus. Idén valamicskét változott a felállás, és a

Törpe projektor a Compaq-tól

Szex és informatika

Az internet és a pornó immár összetartozó fogalmak – persze inkább a médianak köszönhetően, mint a valósággal összhangban. Minden bizonnyal a stressz-lányok és a többi szép hölgy hatása alá kerülő férfiközönség számára nyitott ki az a bódé, ahol „Sex CD akció” felirattal kiáltók a különféle „multimédiás” CD-ket.

kedvezmények mellett több szór esett a jövő slágertermáiról, a WAP-ról és a nagy sebességű adatátviteli rendszerekről.

A Westel standján a közönség első ízben tapasztalhatta meg a sebességi különbséget a GSM CSD vonalkapcsolat és a GPRS – General Packet Radio Service –, azaz az általános

A HP impozáns CD-írója

csomagkapcsolt rádiós adatátvitel között. A próbán két notebook versenyzett, azzal a különbséggel, hogy míg az egyik, a hagyományos GSM, addig a másik az új, GPRS rendszerű Motorola telefonon keresztül csatlakozott a világhálóra. A Westel kifejezte elkötelezettségét a csomagkapcsolt adatátvitel iránt, ám az átmeneti időszakban hálózatiának egy részén a HSCSD adatátviteli módot is lehetővé teszi.

A WAP felhasználási lehetőségeiből is ízelítő kaptak a látogatók. A Roxy rádió hallgatása közben a Westel WAP oldalairól lehetett lekérni az elhangzó dalok előadóinak listáját, de megnézhetjük az előző, illetve a következő negyedóra műsorát is, ráadásul mindezt akár a GPRS rendszeren is. Hasonlóan érdekes megoldás az úgynevezett SMS Bróker, a Westel első kifejezetten m-commerce – mobil üzleti – alkalmazása, amit kísérleti jelleggel már a kiállításban is bemutatnak.

A Pannon GSM standján tartott sajtótájékoztatót a WAP volt a fő téma, hiszen a Nokia Cardphone 2.0 megjelenésével nemcsak lehetőség, hanem valóban működőképes a nagy se-

Nyugat-összes

Igazi csemegét jelent az irodalmár, illetve irodalom kedvelő publikum számára az Info 2000 kiállításán debütáló Nyugat folyóirat. Az Arcanum Digitéka sorozatában megjelent már első pillantásra kicsit szürke, kevés benne a valódi multimédiás elem, ám tükrözi az alkotók egyévi szakmai munkáját. Ennek köszönhetően az olvasó végre-valahára kezében tarthatja szívdobogó talán legmeghatározóbb folyóiratának teljes anyagát, megnézheti, elolvashatja. A legenda, amiről annyit hallhatunk, amire oly sokan hivatkoznak, eddig csak kevesek számára volt elérhető. Most 34 évfolyam minden leírt betűje, minden sor eljut az olvasóhoz, aki végigkövetheti a kor nagyjainak vitáit, kritikáit, reagálásait. A kiadványt az Arcanum más műveivel már megszokott keresőrendszer teszi igazán értékes forrássá, tudományos művé.

ták, hogy a gyártók és a szolgáltatók itt mutatják be Magyarországon új, nyár közepén-végén megjelenő telefonjaikat. A Nokia azonnal négy, egymástól igencsak eltérő készülékkel jelent meg idén, ebből három már WAP-telefon. A népszerű 6110-es típus utódja, a klasszikus formát idéző 6210-es modell egy kétnémes – GSM 900/1800 – telefon, amin nagy sebességű adattovábbításra – HSCSD – és a WAP-használatra is lehetőség van. A 6250-es modell strapabíró – por- és útésálló –, szintén kétnémes telefon, amit kifejezetten sportolók, terepen dolgozók számára fejlesztettek ki. Ezzel szemben a 8890-es típus inkább utazó üzlet-

emberek számára lehet praktikus, akárcsak az új, 9110i Kommunikátor.

A mobiltelefonok mellett hagyományos telefonokkal, komplett irodai berendezésekkel és monitorokkal volt jelen a Panasonic. Újdonságként szerepelt a cég digitális fénymásolósaládjá, melyek nyomtatóként és szkennerként is működhetnek.

A pingvin szerelmesei szép számmal találhattak olyan standot, ahol az ingyenes Linux operációs rendszer volt a főszereplő. Több cég is kínál hozzá támogatást. A Codra Kft., mint a Corel hazai forgalmazója például a Corel Linux csomagot kínálja, mely könnyen telepíthető, és olyan grafikus felülettel rendelkezik, mely az átlagos felhasználó számára is könnyűvé teszi a kezelését. Az új

Corel - egymás hegyén-hátán

operációs rendszerhez olyan felhasználói programok tartoznak, mint például a – szintén Corel – Wordperfect Office 2000 for Linux, mely egy komplett irodai programcsomag.

A BankSoft legújabb terméke, a ChangeX, az Info 2000 kiállításán debütált a nagyközönség előtt. Funkciói közé tartozik – egyebek között – központi árfolyam-politika kialakítása, a napi árfolyamszámítások, a nyereségszámítás egy-egy adott ügylethez kapcsolódva, a pénztárcs értéktárcának kezelése, vagyis a mindenkori pontos készletnyilvántartás, a bankjegyek címlet szerinti nyilvántartása, az automatikus árfolyamváltás, valamint a valutakijelző táblák rendszerhez illesztése.

Az ismert nagy számítógépgyártók mellett immár a Gateway is feltűnt. Hazánkban eddig nem nagyon volt elérhető, most az SMP Kft. standján az érdeklődők megtekinthették a kínálat egy részét. Első számítógépnek szánja a cég az Astro fantázianevű modellt, mely „iMac-s” formatervezésű – értsd: mindent egy dobozba –, így nem bővíthető, de az összerakással sem kell bajlódni.

A hazai hardvercégek is kitétek magukért a kiállításban, bár legtöbbször az ősi Comp-fairre tartogatja erejét. Akciókból, kedvezményekből sem volt hiány. Jó példa erre a Kronos standja, ahol a listármál négy százalékkal olcsóbban kínálja portékáját a cég. Ugyanitt ingyenes korlátlan internet-hozzáférést is megrendelhetek a látogatók.

Fülöp Norbert – Rosta Gábor

Panasonic: a plazmatévé

bességű HSCSD technológián alapuló adatátvitel. A kártyatelefon három adatátviteli csatorna összefogására képes, így 43.4 kbps-os sávszélességet tud nyújtani. Ezzel a készülékkel – meg persze egy laptoppal – már valódi mobil irodát alakíthatunk ki. Természetesen semmit sem ér a sebesség, ha nincs mit letölteni: a Pannon folyamatosan bővíti WAP-os linkjeit. Az Info2000 megnyitásával egy időben vált például elérhetővé a Pesti Est országos körű eseményinformációs szolgáltatása.

A Vodafone standján szintén zajlott az élet, a cég első Info-s megjelenését akciók és termékbemutatók színesítették, ahol az úgynevezett Adat-csomag szolgáltatáson túl a mobil hangpostával, faxszal, valamint az elmaradhatatlan mobil internettel, a WAP-pal ismerkedhettek meg a publikum.

Ha már annyi szó esett a WAP-ról, a MÁV Informatika Kft. is bemutatja az Elvira (elektronikus vasúti menetrend) WAP-os változatát, mely az internetes verzióhoz teljesen hasonlóan lehetőséget ad arra, hogy az indulási és célállomást kiválasztva megtaláljuk a nekünk legmegfelelőbb járatot. Ezen kívül – még csak demó formájában – lehetőség van interneten keresztül jegyet rendelni.

Az Info 2000 látogatói már megszokhat-

PanTel standrészlet

FOTÓK: ILOVSKY BÉLA

A TÁVKÖZLÉS – MELYNK
MÁJUS 17. A VILÁGNAPJA –
A XXI. SZÁZADRA
A GAZDASÁGI FEJLŐDÉS
VEZETŐ ÁGAZATÁVÁ VÁLT
AMERIKÁBAN, EURÓPÁBAN
ÉS A VILÁG TÖBB PONTJÁN.

MAGYARORSZÁGON IS
ÓRIÁSI FEJLŐDÉSNEK
VAGYUNK TANÚI.

JELENLEG NÁLUNK
A LEGVITATOTTABB KÉRDÉS:

LIBERALIZÁLJÁK-E
A TELEKOMMUNIKÁCIÓS
PIACOT,

S HA IGEN,
MILYEN MÉRTÉKBEN.

▶ A Magyar Posta 1989-es feldarabolása óta a hazai távközlési piac többszereplőssé vált, ám az első időszak természetesen nem annyira a piaci nyitásról, mint inkább a technológiai lemaradás lefaragásáról és az újdonságok meghonosításáról szólt. Az 1993-ban hatályba lépett távközlési törvény is ennek szellemében készült, így a liberalizáció csak az új, kidolgozás alatt lévő Egységes Hírközlési Törvényben (EHT) kerülhet napirendre.

Harc az utolsó méterekért

Az állami szabályozás egyik legfontosabb feladata a piac továbbépülésének támogatása, a gátló tényezők hatástalanítása. Így a multimédia, internet és távközlés területét együttesen szabályozó EHT ratifikálása. Az új jogszabálynak (a uniós szabályozás értelmében egy nemzeti hatóság felügyeletére bízva) rendeznie kellene az egyedi szolgáltatási engedélyek kiadásához szükséges műszaki, kereskedelmi, gazdasági és szervezeti feltételeket, amelyek az új piacra lépők akadályait és az erőfölényes helyzetek kialakulását csökkentik. A törvénynek egyértelműen meg kellene határoznia a távközlési hatóság és a versenyhatóság közötti munkamegosztás és együttműködés módját is.

Ahogy a versenyek előtt szokás, mindenki igyekszik a legjobb formába hozni magát, ami első körben a saját gerinchálózatok kiépítésében csúcsosodik ki. Mára szinte minden számottevő alternatív távközlési cég rendelkezik valamilyen gerinchálózattal, így a harc az ezek és a fogyasztók közötti szak-

TÁVLTATOK A TÁVKÖZLÉSBE

szert folyik manapság. Érthető, hiszen egyre több lakásba kötik be a kábeltelvével vezetékét, amelyeken keresztül nemcsak tévét nézni, de internetezni, telefonálni is lehet majd. Aki tehát az utolsó pár méter, az tartja kezében a piacot. Az egymást túllícitáló cégek a kábeltelvíziós körzetek árait természetesen felverték, így azután becsült értékük többszöröséért találtak gazdára. A kábelpiac két legaktívabb szereplője a UPC, illetve a Matáv, pontosabban ez utóbbi leányvállalata, a Matáv KábelTV Kft.

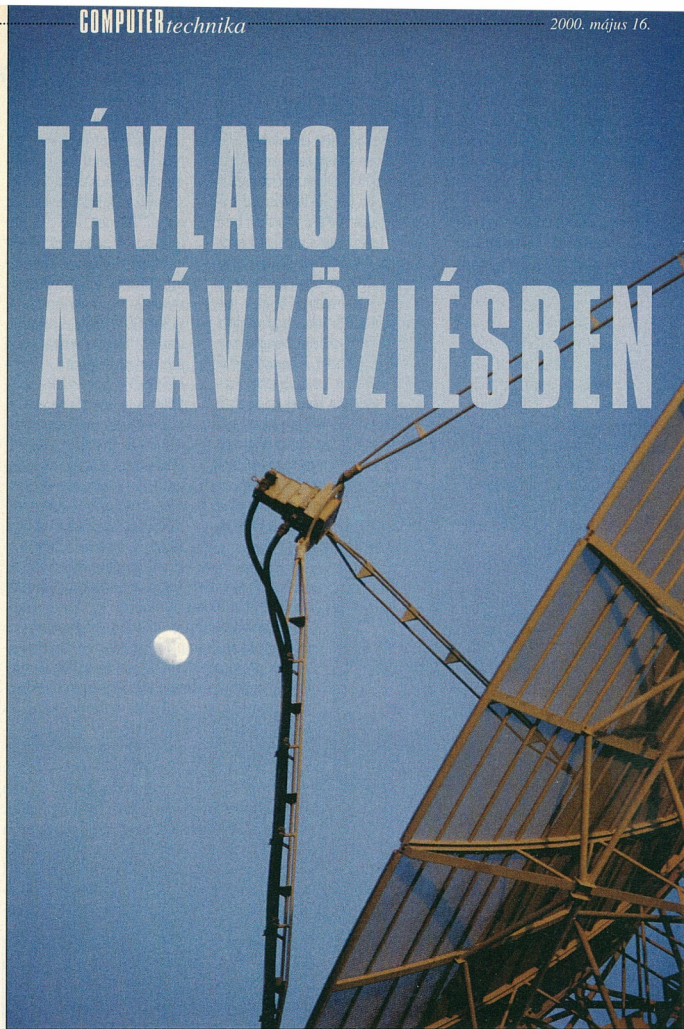
A másik gazdag zsákmányt ígérő vadászterület a mobilágazat, ami a Vodafone tavalyi megjelenésével még inkább megélné, igazolva a Pannon és a Westel vezetőinek állítását, miszerint három szereplőt is eltart ez a piac. A Vodafone magyarországi vezérigazgatója, Vitai Attila szintén optimista, hi-

szén az év végére 10 százalékos piaci részesedésre számít, ami a kiélezett versenyben szép eredménynek könyvelhető el.

Trendek és felismerések

Mostanság a csapból is sávszélesség, liberalizáció, mobilkommunikáció, internet és konvergencia folyik. Jósokból és jóslatokból sincs hiány, ráadásul, ha ezeknek csak egy része is beigazolódnik, pár év múlva egy egészen más világban kell majd élnünk. Csak a hálózati sebesség, az adatáramlás minden évben 151 százalékkal gyorsul.

Ami a mobiltelefonokat illeti, a fejlődés ezen a területen is töretlen. Nemcsak a felhasználók száma növekszik hihetetlen ütemben – Magyarországon közel hárommillió

maroktelefon van –, de a technológia is változik, újabb és újabb alkalmazások előtt nyitva meg az utat. A dinamizmus jól szemlélteti, hogy míg a jelenlegi mobilkészülékek 9,6 kbit/s adatátviteli sebességgel működnek, már dolgoznak az 56 kbit/s-os változaton, sőt az úgynevezett harmadik generációs masinák már 384 kbit/s-mal futnak majd. Ez utóbbi valódi multimédiás eszköz lesz, akár filmet is nézhetünk rajta.

A jövőkutatók szóhasználatában nem feltétlenül oly gyakori a konvergencia kifejezés, ugyanis hamarosan az egymástól elkülönülő hálózatok közötti átjárás olyan szintre fejlődik, hogy gyakorlatilag egy óriási, minden magába foglaló rendszerről beszélhetünk majd. 2005-re 1 milliárd előfizetőt – jelenleg csaknem 70 millió számítógépen több mint 200 millióan szörföznek – prognosztizálnak. A távközlésbe igyekeznek a bankok is befektetni, gondoljunk a spanyol BBVA bank és a Telefonica távközlési szolgáltató együttműködésére, a Deutsche Bank és a Mannesmann közös elhatározására, vagy a BT Cellnet a Bank of Scotladdal és a Halifaxszal kötött megállapodására, hogy mobil on-line bank-szolgáltatásokat nyújtsanak.

Am nemcsak a bankok látnak fantáziát a telekommunikációs és az internetes üzlet-

ben, de úgy tűnik, a „klasszikus” informatikai cégek is itt keresnek kiterjesztési pontokat, szövetségeket. Jó példa erre a Microsoft törekvése: nyolcszázalékos tulajdonrészt vásároltak a UPC távközlési és telekommunikációs cégben. Bill Gates nemrégiben maga is bevallotta, a pereskedések közepete nem reagáltak kellő gyorsasággal az internetes robbanásra, ami hosszú távon a cég háttérbe szorulásával járhat.

A TÉF szerint

A Távközlési Érdekegyeztető Fórum (TÉF) válaszmánya május 2-án vitatta meg a leendő Egységes Hírközlési Törvény immár ötödik változatát. A szervezet állásfoglalása szerint a hírközlési tárca az új jogszabály jelenlegi formájával főként a még monopóliumhelyzetben lévő Matávnak és a koncessziós társaságoknak, az úgynevezett LTO-knak (HTCC, Délvált stb.) kedvez. Balassy Zoltán, a TÉF elnöke elmondta: a törvény szakmai megvitatása két részre szakította a véleményezőket. A hírközlési tárca, a Matáv és az LTO-k álláspontja szinte homlokegyenest ellenkező az alternatív szolgáltatók (UPC, GTS, NovaCom, Pantel) és a nonprofit TÉF véleményével.

– A jogszabálytervezet nem foglalkozik például a koncessziós szerződések lejárta utáni helyzettel – fogalmazott az alelnök –, sőt jó néhány fogalmat és definíciót sem tisztáz. A törvény jelenlegi formájában nem rendelkezik a műsorelosztás-, szétosztás és műsorszórás szabályozásáról sem, sőt a TÉF bírálata szerint nem lehet Egységes Hírközlési Törvénynek nevezni a mostani paragrafusokat, mert a kábeltelevíziózást, mint a hírközlés egyik csatornáját nem kívánták belefoglalni. A nonprofit szervezet azt is javasolja, hogy az EU távközlési informatikára vonatkozó szabályozása – a hazai sajtóságokkal – kerüljön a törvénybe.

Az EHT ugyan foglalkozik az összekapcsolás témájával, de csak korlátozottan, s nincsenek benne a fogyasztók

zsebtől kényesen érintő költségszámítási elvek, így a költségalapú elszámolási szabályozás meghonosítása – ami szintén a Matáv malmára hajtáná a vizet. – A jogszabályban tisztázni kellene – említtette Balassy Zoltán – az előfizető és a szolgáltatók közötti viszonyokat. A szervezet azt is fájtalja, hogy a végrehajtást szabályzó miniszteri rendeletek felsorolását és kidolgozását ütemezést, hatálybalépítésük időpontját sem állapították meg meg a kodifikálók.

Az Európai Unió távközlés-szabályozása viszonylag részletes követelményeket támaszt a tagállamok törvényhozóihoz szemben, azonban a végrehajtás miképpen nemzeti hatáskörben marad. Az eddig készült közösségi távközlési tanulmányok azt mutatják, hogy minden nemzeti sajtósággal ellenre igen pontosan körvonalazódnak a távközlési felügyelő, ellenőrző hatósági működés kulcskérdései. Három ország (Finnország, Svédország és Hollandia) kivételével minden esetben felállítottak konzultatív, tanács-

adó szervezeteket az országokban. A felügyeleti testületek többsége a kormányzat mellett működik, tagjainak számát és összetételét törvény szabályozza. Kinevezésük nemegyszer parlamenti szintű. A három ország azért kivétel, mert itt a piac szinte teljesen liberalizált.

A Hírközlési Főfelügyelet (HIF) és a TÉF, mint lehetséges konzultatív szerv összetételében sok hasonlóságot mutat az uniós gyakorlattal. Az EHT-ban a tagok kinevezésére azonban alaposabban törvényi szabályozásra volna szükség. A HIF feladatainak kibővítésével és működésének jelenlegi átalakulásával azonban újra kell gondolni e két szerv közötti munkamegosztást.

Fülöp Norbert

nfulop@comptech.hu

Gecse Mariann

mgecse@comptech.hu

Események a hazai telekommunikáció történetéből

- 1989. december 31. A Magyar Posta három részre szakadt. Létrejött az önálló postai, műsorszóró és távközlési vállalat, s ezzel megkezdődött a hírközlési szektor újraszervezésének folyamata.
- 1991. december 31. A korábbi állami vállalat jogutódjaként megalakult a Magyar Távközlési Rt. A vállalat 1993 végéig 100 százalékos állami tulajdonban maradt.
- 1993. július 1. Hatályba lépett a távközlési törvény, amely a szolgáltatásokat két kategóriába sorolta: koncessziós szolgáltatásnak minősítette a közéleti távbeszélő, a mobiltelefon, valamint a közéleti személyhívó-szolgáltatást. A törvényi háttér megteremtésével lehetőség nyílt a Matáv privatizációs tervének kiírására, amely az országos távbeszélő koncessziós jog megszerzésére és a Matáv részvényeinek megvásárlására egyaránt vonatkozott.
- 1993. december 22. A megkötött szerződések értelmében a Deutsche Telecom és az Ameritech International távközlési vállalatokból álló MagyarCom konzorcium 875 millió dolláros vételárral a Matávra kötelezően átruházott országos telefonkoncessziókat és a megnövelt alapítke 30,29 százalékának tulajdonosává vált.
- 1994. február. Kihirdették a területi koncessziós pályázat eredményét, és létrejöttek a helyi koncessziós társaságok. A Matáv koncessziós szolgáltatási területe 36 primer körzetre terjedt ki, ezekben helyi távbeszélő-szolgáltatást nyújt a vállalat.
- 1995. Az 1993-ban megalakult Datanet az országban először nyújt internet-hozáférést.
- 1996. Az Elander Computer Kft. beindítja internetes üzletágát.
- 1997. Három magyarországi internetszolgáltató fúziójával létrejön az EuroWeb Rt. A tulajdonosok 1997 elején írták alá a megvezést az amerikai Hungarion Telekommunikációs Corp. HTel céggel, mely az új közös vállalat, az EuroWeb Rt. megalakulását rögzítette.
- 1999. A részvénytársasággá alakult Elander Informatikai Rt. a világ első és legnagyobb független internetszolgáltatójának, a PSlNet csoportjának a tagja lett.
- 1995. december 20. A Matáv privatizációjának második fordulójában a MagyarCom a Matáv többségi tulajdonosává vált. Az aláírt szerződés értelmében a konzorcium alkotó két vállalat tulajdonrésze 852 millió dollár vételárral 67,36 százaléka emelkedett.
- 1998. A washingtoni székhelyű GTS Hungaro Inc. megvásárolta a DataNet Távközlési Kft. 100 százalékos tulajdonrészét.
- 1998. november 9. Megalakul a MatávNet Kft. jogelődje, az Origo Kft., a Matáv Rt. 100 százalékos tulajdonú leányvállalatánaként. Időközben nem MatávNet Kft.-re változott, s ezzel egy időben átvette a Matáv Rt. teljes internetes portfólióját.
- 1998. november 20. Az EuroWeb International és a Pantel Rt. által aláírt szerződés értelmében a Pantel Rt. 51 százalékos tulajdonosi részesedést szerzett az EuroWeb Rt.-ben.
- 1999 tavaszán az APV Rt. értékesítette a magyar állam utolsó, 5,75 százalékos részvény-csomagját. Az állam továbbra is rendelkezik az Arany Részvényvel.

JÁTÉK

h í r e k

E3 2000

Május 11. és 13. között rendezték meg az év legnagyobb számítógépes játék- és szórakoztató ipari kiállítását, az E3-at (Electronic Entertainment Expo) a Los Angeles Convention Centerben. A rendezvény 550 ezer négyzetláb területen követelt helyet magának, ez az eddigiek közül legnagyobb. Egyéb számok tekintetében is az ideje expó viszi el a pálmát. A 3 nap alatt a látogatók 14 stílusban 2400 játékkal és egyéb szórakoztató szoftverrel ismerkedhetnek meg. A show első napján 1250, soha azelőtt nem látott, vadonatúj programot mutattak be.

FLY! 2K a boltokban

A fejlesztő Terminal Reality és a kiadó Gathering of Developers bejelentette, hogy világszerte elindult a boltok felé a FLY! 2K, repülőgép-szimulátoruk továbbfejlesztett verziója. A programba beépítésre került egy sor új megoldás, többek között a SKY! technológia, ami a minél élethűbb időjárásért, a realisztikus nap- és felhőmegjelenítésért és az éjszakai világítási effektusokért felelős. Roger Wilco a neve a Terminal Reality on-line chat technológiájának. Ennek segítségével egyszerre akár több on-line pilóta is cseveghet egymással repülés közben. A pontosabb helymeghatározáshoz bővítették a berepülhető területek adatbázisát.

Red Alert 2

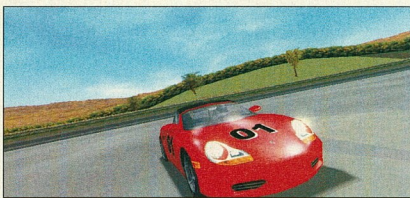
A Westwood Studios bejelentette nagy sikerű valós idejű stratégiai játékának következő részét. Ebben a részben is vagy a szövetséges csapatokat irányítjuk, vagy a szovjet seregeket. Utóbbiak Észak-Amerikát akarják beolvasztani Oroszországba, előbbieket pedig ettől akarják megóvni a „szabadság hazáját”. Mindkét fél régi és új technológiákat is bevethet. A szovjetek pszichikai és atomfegyvereket, a Tesla-technológia alkalmazásával elektromos támadásra alkalmas eszközöket is használhatnak. A szövetségesek az előző részhez képest továbbfejlesztették a chrono technológiájukat, aminek segítségével bárhol teleportálhatnak, és ellenőrzésük alá vontak bizonyos időjárati tényezőket, így akár a vilámapokat is felhasználhatják támadó fegyverként.

Heti Toplista

Játékszoftverek 2000. április 9. és 15. közötti eladási adatai alapján az első tíz helyezett. Zárójelben az előző heti helyezése.

- (1) The Sims
- (2) Who Wants To Be A Millionaire
- (4) MP Roller Coaster Tycoon
- * FLY!
- * Sim City 3000
- (6) Tom Clancy's Rainbow Six: Urban Operations
- (7) Soldier Of Fortune
- (9) Microsoft Age Of Empires II: Age of Kings
- (10) Grand Slam Bridge III
- * Frogger

AZ EA SPORTS ÉVEK ÓTA RENDSZERESEN JELENTETI MEG LEGSIKERESEBB JÁTÉKAINAK ÚJABB ÉS ÚJABB VERZIÓIT. ÍGY VAN EZ A NEED FOR SPEED SOROZATTAL IS, MELYBEN EDDIG SZÁMOS AUTÓTÍPUS VOLT LEHETŐSÉGÜNK KIPRÓBÁLNI – HACSAK A MONITORON IS –, RIPITYÁRA TÖRNI.

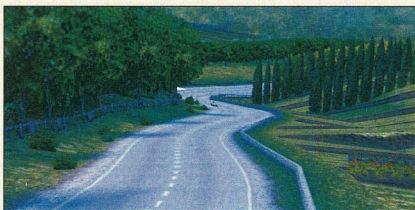
► Az NFS széria darabjait a kiadó sokáig csak számokkal, illetve a Special Edition szócikkkel jelezte. Ebből megtudhattuk, hogy újabb részt kaptunk a pénzünkért vagy csak az előző feltuningolt változatát. Tavaly a fejlesztők változtattak eddigi szokásaikon, már nem számokkal, hanem új szlogenekkel (High Stakes, illetve Európában Road Challenge) kezdték jelezni új programjaikat. A Need for Speed: Porsche 2000 (Amerikában Porsche Unleashed) újabb dologban szakít a sorozat eddigi hagyományaival: ezúttal nem válogathatunk többféle autómárka csúcsmo-delljei közül, hanem – mint a címe is mutatja – csak és kizárólag Porschékat vezethetünk. Szerencsére ez nem jelenti azt, hogy a második autót után mindent tudunk a Porschékról, és néhány órai játékot követően unalommal fordulunk el. Nem kevesebb, mint nyolcvan (!) Porsche-gyártmány közül választhatunk, az ötvenes évek elejétől napjainkig. Egy modell azonban hiányzik – pedig érdekes lenne –, a 959-es típus, de a program csak annyit közöl velünk, ha a me-nüben ki akarjuk választani,

hogy ezt külön le kell töltenünk. Hogy pontosan honnan, azt bezzeg nem hajlandó elárulni. A kiindulópont természetesen a <http://www.easports.com>, innen mindenki kedvére kereshet, ahogyan én is tettem.

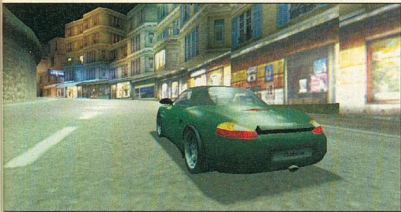
Természetesen a nyolcvan típus nem teljesen különböző autókat jelöl, a 911-es Carrera-ból például hatfélélt találhatunk. Némelyiknek még a gyártási éve sem különbözik a többitől, másik pedig éppen csak abban tér el – a Boxsterből például létezik 1997-es és 2000-es kiadás is. Az egyik menüpont alatt figyelemmel kísérhetjük az autók megjelenését: melyik típus mikor került utcára, mindez táblázatos formában. Érdekes módon, az előző részekkel ellentétben, most nem nézegethetünk annyi videobetétet, pedig azok nagyon feldobták a játék hangulatát.

Még egy dologban nagyot újítottak a programozók, az autók sérüléseiben, elhasználódásukban. Épp a Porschéról nem gondolta volna az ember, hogy ezeket a járgányokat hagyják porrá zúzni. Autókat törni egyébként láttunk már más programokban is, például a Viper Racingben, ahol szépen deformálódtak a Dodge Viperek, de ilyen módon még soha nem sikerült összehozni ennek a megjelenését.

Az teljesen természetes, hogy itt-ott benyomódik a kaszni, de ha finoman elsiklunk a fémkorlát mellett, akkor csak a fényezés sérül. Sőt, én mintha még az út porát is felfedezném a kocsikon egy-egy futam végén. Nálam az első benyomás mindig nagyon fontos, ezért az autós programokat általában a Single Race menüpont alatt kezdem játszani. Így tettem jelen esetben is. Az EA-nak a külsőn mindig is nagyon fontos volt, ezért már a kocsik kiválasztásánál bedobnak mindent. Az autót közelről megvizsgálhatjuk, benézhetünk a motorháza, a csomag-tartóba, és beülhetünk a volánhoz is, meg-nézi, milyen híft adnak szériartozékként. Magunk választhatjuk meg a fényezés szí-

póráz nélkül

elgendő. Az első fontos tényező, hogy felejtünk el mindent, amit a Need for Speed sorozat autójának irányításáról tudunk. A Porschék teljesen máshogy viselkednek. Szerintem leginkább a Forma-1-es autókra hasonlítanak, azokat ilyen könnyű megperdíteni az úton. Egyszerűen borzalmasan nehéz egy hiba után ellenkormányozva irányba fordítani az autót.

Ez is azt mutatja, hogy az EA-nál – visszatérve az eredeti útra – inkább a szimuláció minőségére törekednek. Itt nem arcade módban, a gázról le se véve az ujjunk/lábunk (billentyűzet/kormány) megvünk körbe-körbe. Itt használni kell a valódi autós tudásunkat, és jobb, ha nem egyből automata sebválogatóval próbálkozunk. Sokkal könnyebb lesz az úton tartani járművünket manuális sebválogatóval, szépen nyugodtan le-fej csomagolva. Végre találhatunk elágazásokat a utakon, bár a teljes szabadság még várat

néit, és a belső kárpitozást is ízlésünknek megfelelően alakíthatjuk. Majd beülve az autóba meggyőződhetünk, hogy a külső és a belső harmonikusan passzol-e egymáshoz. A belsőről jut eszembe, hogy már a sofőr is fontos része az autónak. A visszajátzásoknál láthatjuk – ha külső nézetet választunk –, amint körülnéz, esetleg hátra is fordul.

Kezdetben egy körpálya (Monte-Carlo), és néhány útszakas közlül választhatunk. Az autókkal való ismerkedéshez azonban ez is

gára. A pályák kifejezetten szépek, különösen Monte-Carlo tetszett, illetve a tengerparti szakaszok a hajókkal a nyílt vízen. Bár kicsit zavart, hogy a kezdeti pályákon napnyugtakor vagy éjszaka versenyzünk, nekem kicsit nyomasztónak tűnt. Egy Porschéban üldögléshez bennem egyértelműen a ragyogó napsütés képzete kapcsolódik.

Két dolog tetszett igazán a játékban. Az egyik az, hogy tesztpilótaként is kipróbálhatjuk magunkat a Porsche-team tagjaként. Szépen sorban le kell vizsgáznunk szlalomozásból, kézifékes fordulóból és minden hasonló, tesztpilóta számára fontos autós manőverből. A másik lehetőség, hogy történelmi módban, az összes modellt végigpróbálhatjuk, az ötvenes évektől a mai változatokig. A kezdeti pénzmennyiségünkkel megvásárolhatjuk első autónkat. Ahogyan a futamokon és az időben haladunk előre, a nyert pénzből egyre újabb és jobb modelleket vásárolhatunk magunknak, míg az összes típust ki nem próbáltuk.

Minimumkonfiguráció: Pentium 200, 32MB RAM, 3D kártya és 150 MB-nyi hely a merevlemezünkön. A megszokott konfigurációnon (Celeron 300A 450 MHz-en, Matrox G400, 128 MB RAM), 800*600-as felbontásban, mindent maximumra állítva probléma nélkül lehetett játszani vele, tökéletesen futott.

Dusa Gábor

gabord@comptech.hu

Intel, the Intel Inside Logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.

A világilag vezetőjétől: a legbiztonságosabb notebook befektetés.

TEGYE BIZTONSÁGOSSÁ BEFEKTETÉSÉT AZ ÚJ TECRA SOROZATUNKKAL!

Olyan befektetést keres, amely még nagyobb biztonságot kínál? A legbiztonságosabb választás az új Tecra 8100-as sorozat. Új platformja biztosítja időállóságát. A design megfelel a hatékony TCO-kezelés követelményeinek, az új sorozattal csökken a kiértékelési idő, a szervizelési költség, és mun-

kája is egyszerűbbé válik. Minden konfiguráció kompatibilis az összes Tecra 8100-as modellel. A sorozat a legújabb technológiával rendelkezik úgy, mint a leggyorsabb Mobile Intel® Pentium® III processzorral. Skálázható, hogy megfeleljen a különböző vállalati igényeknek, beleértve egy új dokkoló rendszert. Az új, vékony,

világos, ezüstös külső biztosítja, hogy olyan jól nézzen ki, mint amilyen jól működik. Gondolkodjon el a Tecra 8100-as sorozatról, hamarosan meglátja, hogyan öltének testet a gondolatok.

További információkat az alábbi címeken kaphat:

In Touch with Tomorrow
TOSHIBA

Distribútor és márkaszerviz

TECHNOTRADE INFORMATIKAI RT.

1134 Budapest, Semmelweis utca 202.

Tel: 410-9200 • Fax: 410-9691

<http://www.technotrade.hu> • e-mail: info@technotrade.hu

BANKKÁRTYACSALÁSOK krónikája

A BANKI KIBOCSÁTÁSÚ KÁRTYÁK SZÁMA ÉVRŐL ÉVRE DINAMIKUSAN NŐ. 1999 VÉGÉN 3,8 MILLIÓ DARAB BANKKÁRTYA VOLT FORGALOMBAN, EZ 3 SZÁZALÉKKAL TÖBB, MINT A MEGELŐZŐ ÉV HASONLÓ IDŐSZAKÁBAN VOLT. A HAZAI KÁRTYATERMÉKEK 96 SZÁZALÉKA BANKSZÁMLÁHOZ KAPCSOLÓDIK, ITT SZINTÉN POZITÍV A VÁLTOZÁS, UGYANIS AZ ELMŰLT ÉVBEN A LAKOSSÁGI ÜGYFELEK RÉSZÉRE VEZETETT BANKSZÁMLÁK SZÁMA MÁSFÉLSZERESÉRE (6,6 MILLIÓRA) EMELKEDETT.

► Az 1998-as év első felében a félmilliárd forintot is meghaladta a bankkártyás visszaélésekkel okozott kár. A Magyar Nemzeti Bank először ekkor készített összeítést a bankkártya-visszaélésekről. A rendőrség 1998 első fél évében 32 bankkártya-visszaéléses ügyben folytatott nyomozást, ezzel szemben a bankok 17,5 ezer gyanús esetet regisztráltak.

A hazai kártyaforgalom – ami a magyar kártyabirtokosok hazai és a külföldiek magyarországi kártyahasználatát jelenti – 1999-ben elérte az 1835 milliárd forintot. Ugyanakkor mind többen igyekeznek illegális csatornákon

is hozzáférni a pénzhez. A Magyar Nemzeti Bank bankkártya üzemeltetői áprilisban megjelentetett éves jelentése arról számol be: a kibocsátói üzletágban az elmúlt év során 9300 visszaélésgyanús esetet regisztráltak, összesen 324 millió forint értékben. Ebből tényleges kárnak 294 millió forint bizonyult, amelynek a felét maguk a bankok írták le veszteségként, 34 százalékát továbbterhelték a külföldi és magyar elfogadó bankokra. 16 százalékát pedig kártyabirtokos ügyfeleikre.

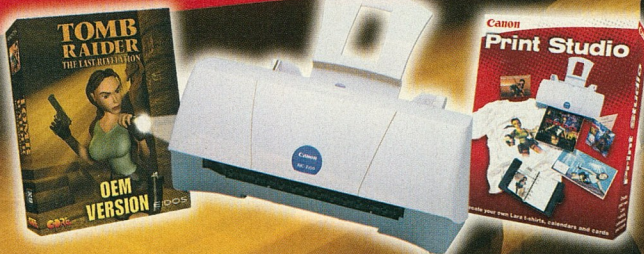
Amennyiben a bankoknál jelentkező visszaéléseket is beszámítjuk a statisztikába: a

potenciális káresemények száma 22 ezer, értéke 1022 millió forint volt tavaly. A ténylegesen leírt kár 939 millió forint.

Az MNB összeítése a rendőrségi adatokkal összevetve arról árulkodik, hogy a bankkártyacsalásokkal kapcsolatban igen nagy a látencia, azaz az olyan visszaélések, amelyekről a hatóságok nem szereznek tudomást: ennek legfőbb oka valamennyi szakember szerint az, hogy a pénzintézetek előszeretettel tartják titokban az őket ért károkat, ugyanakkor nem akarnak reklámozni csínálni annak sem, hogy rendszerük egyes pontjai bizony gyengék. A Visa gyanús eseteket regisztráló adatbázisa szerint Kelet-Közép-Európában Magyarországon történik a legtöbb kártyás csalás. A rendőrséget általában azokban az esetekben értesítik a bankkártya-tulajdonosok, ha van remény rá, hogy a tettesek elfogása további károkozást akadályoz meg.

A csalások száma pedig a rendőrségi adatok szerint is emelkedik, a legtöbb ügy a fővárosban van. A kártyahamisítás, a plasztiklapok adatainak „leuhúása” és azok tárolása egy tényérben is elférő kis szerkezettel megoldható, a másolás első lépését minden-

Canon

**Vedd meg a nyomtatót. Játssz a játékot.
Készítsd el saját tervezésű pólódat.**

Ha most Canon BJC-2100-as színes nyomtatót vásárolsz, megajándékozunk a Tomb Raider „The Last Revelation” játékprogram 10 szintes változatával, és a Tied lesz a Canon Print Studio programja is, mellyel elkészítheted saját tervezésű Lara Croft-os pólódat, naptáradat és képeslapodat.

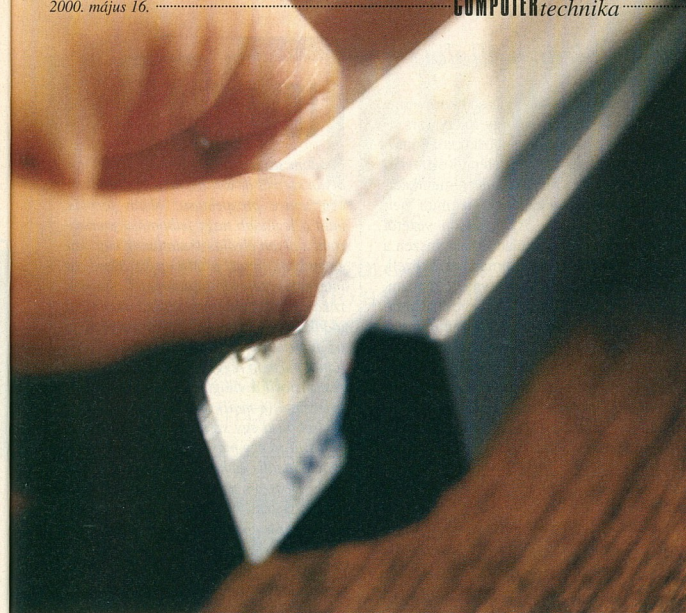
AJÁNLOTT FOGYASZTÓI ÁR

29 900 Ft

Az ajándékprogramok kereskedelmi forgalomban nem hozhatók, csomagolásuk nem egyezik a bolti készletével. Az akció a készlet erejéig és kizárólag az akciók közléséig érvényes.
VÁSÁRLJ AZ AKCIÓRA A CANON BJC-2100AS SZÍNES NYOMTATÓT ÉS A TOMB RAIDER: THE LAST REVELATION 10 SZINTES VÁLTOZATÚ JÁTÉKPROGRAMOT ÉS A CANON PRINT STUDIO PROGRAMOT.
© 1999 CANON DIGITAL PRINTING, INC. ALL RIGHTS RESERVED. CANON DIGITAL PRINTING, INC. IS PUBLISHED BY BUNTON PUBLISHING, THE LATEST LIMITED.

Minimális hardverigény:
Windows® 95/98/NT 4.0 kompatibilis számítógép, Pentium P90 processzor
Canon Print Studio:
Windows® 95/98 4.0 kompatibilis számítógép
Tomb Raider:
Pentium 266MHz/32 Mb RAM ajánlott, 3D gyorsítókártya szükséges

fajta kereskedelmi egységben elvégezhetik a bűnözők.

A teljesség igénye nélkül: gyakorta előforduló esetet, hogy a kártyát a pénztáros vagy a fizetőpincér elviszi az üzlet valamelyik hátsó részébe, vagy a lapocskát többször, akár az orunk előtt is áthúzzák az úgynevezett POS terminálon „Nem jó a rendszer!” címszóval. Esetleg a kártyát ismeretlen eszközbe csúsztatják. Automatás készpénzfelvitelénél az automata hibajelzés nélkül nem adja ki a kért összeget, mert az valahol „elakad”.

A rendőrség éttermekben, boltokban, benzinkutaknál is fogott el már kártyamásolókat. A módszer a következő: a kis szerkezet adatait egy számítógép és egy kártyairó gép segítségével üres vagy lopott kártyákra nyomják. A hamisításhoz szükséges valamennyi ketyere törvényesen és egyszerűen beszerezhető, összértékük alig pár százezer forint. Ilyen módszerrel dolgozott az 1998-ban letartóztat-

Bankkártyás visszaélések kibocsátói oldalán kárfaiktánkénti bontásban 1999. év I-IV. negyedév

Viszálas fajtája	Potenciális kár móveler db. külföldi/magyar szám érték millió Ft		Továbbított kár értéke millió Ft elfogadó bankra kártyabirtokosa	A kibocsátó bank által lekönyvelt kár értéke millió Ft	Tényleges kár összesen millió Ft	
Elveszett/lopott kártyákkal	1278	72,235	33,419	28,501	11,648	73,568
Meg nem kapott kártyákkal	29	1,318	0,120		1,098	1,218
Kártyabirtokos ügyfél által okozott visszaélések	13 856	733,912	5,778	649,169	18,114	673,061
Hamisított kártyákkal	1 365	153,681	17,714	12,959	107,827	138,500
A kártya nincs jelen a tranzakciónál	5 174	53,214	41,516	2,918	6,802	51,236
Nem létező kártyákkal (never issued)	73	2,249	1,361	0,008	0,122	1,491
Összesen	21 775	1021,609	99,908	693,555	145,611	939,074

Forrás: www.mnb.hu

tott D. István vezette csapat is. A jutalékért beszervezett elfogadóhelyeken az üzemelő le-

olvasó leolt adatteket saját leolvasó készüléküket, így a gyanútlan vevő kártyáját kétszer húzták le. A mágnescsíkról átmásolt adatokat üres plasztiklapokra vitték fel, s kezdődhetett a költelekezés.

Egy kártyáról egyszerre akár több másolatot is készíthetnek. Előfordul, hogy az ország különböző pontjain egy időben vásárolnak ugyanolyan kártyáklonokkal. A hazai bankok úgyne-

vezett monitorozó rendszere (ez követi valamennyi kártyás tranzakciót, számítógépes programok révén kiszűrve a gyanús eseteket) még nem észleli ezeket.

Jellemző visszaélési forma a limit alatti vásárlás is: a hamis adatokkal kiváltott vagy lopott kártyával külföldön olyan összegekért vásárolnak, melyek alacsonyabbak annál, mintsem hogy a külföldi bank felvegye a kapcsolatot a magyar pénzüntézzel. Így pedig a rendelkezésre álló összegben felül is nyugodtan lehet vásárolni. Egy húszfős társaság például bankkártyát váltattat ki, majd Angliába küldték néhány emberüket. „Limit” alatti, ám gyakori vásárlással a kártyán lévő összeg többszöröséért vásároltak árut, amit pedig itthon eladtak. Mint a fentiekből kiderült: sokszor a kártyakibocsátók, a felhasználók és a bolti elfogadóhelyeken dolgozók összejátszására van szükség az egyre virágzóbb üzletághoz – de rült ki egy internetes honlapról.

A bankkártya-tulajdonosok védelme érdekében rendeletet hozott a kormány [77/1999. (V. 28.) Kormányrendelet]. Az 1999. október elsejétől érvényes, az EU jogrendjével harmonizáló intézkedés lényege: ha az ügyfél bejelentli kártyájának ellopását vagy elvesztését, akkor attól az időponttól a bank állja a kártyával kapcsolatos visszaélésekből adódó káro-

kat. Kivételt jelent, ha bebizonyosodik, hogy a tulajdonos gondatlanul járt el vagy szándékosan próbálta meg félrevezetni a pénzüntézetet és a hatóságokat.

Egy német bíróság arra kötelezett egy frankfurti bankot, hogy térítse meg ügyfelének azt a 4500 márkát, amit a hölgy bankkártyájának ellopása után a tolvajok leemeltek a folyószámlájáról. A meg nem nevezett bank azaz érvelt, hogy az 56 bites kulcsú titkosítással ellátott Eurocheque kártyáról a PIN-kód ismerete nélkül lehetetlen pénzt kivenni. A 72 éves felperes bebizonyította, hogy a tolvajok nem szereshették meg tőle a PIN-kódot, ugyanis otthon tartotta egy széfben, és soha nem használta úgy a kártyával együtt, hogy valaki leolvashatta volna. A bíróság szerint tehát a tolvajok vagy feltörték, vagy kitalálták a PIN-kódot.

Gecse Mariann

mgecse@comptech.hu

Nézz meg az ember!

Most vegyen Portocom notebookot!

**Május 31-ig ajándék
PCMCIA fax-modem, és
ethernet kártya jár
minden típushoz!**

Megjelent a magyar Windows 2000!

Windows 2000 Pro HUN: **81 000 Ft**
Windows 2000 Pro HUN Product Upgrade: **55 600 Ft**

KRONOS

1054 Budapest, Alkotmány u. 20.
Tel.: 302-8888, 302-8889 fax: 302-8890
http://www.kronos.hu info@kronos.hu

Árának az ÁFA-t nem tartalmazzák

Új nyomtatók A HP-TŐL

► (Munkatársunktól) A Hewlett-Packard három új nyomtatót is bemutatott minapi sajtótájékoztatóján. A HP 350C – a 340C utóda – olyan dorozható nyomtató, mely saját akkumulátorral működik, valamint infravörös csatlakozóval is rendelkezik. A cég SOHO-piacra szánt multifunkciós berendezései között újdonság az OfficeJet G55, mely a DJ 970Cxi nyomtatási technológiájára épül. Ezáltal a nyomtatási sebessége 12 lap/perc, az elérhető legnagyobb felbontás pedig 2400 dpi – mindez egy olyan készüléktől, mely másolóként és szkennerként is használható.

A nagyobbat felhasználók igényeit hivatott kielégíteni az új LaserJet 8550-es széria. Az ebbe a családba tartozó színes lézernyomtatók 600 dpi-s felbontásra képesek, a nyomtatási sebességük 6 lap/perc színes és 24 lap/perc fekete-fehér dokumentumok esetében. Terhelhetőségük 60 ezer oldal havonta.

Finanszírozás
COMPAQ ÜGYFELEKNEK

► (Munkatársunktól) A Compaq Computers Corporation pénzügyi és lízingtevékenysége szakosodott leányvállalata, a Compaq Financial Services Corp. a Budapest Lízing Rt.-vel közösen Magyarországon is megkezdte finanszírozási és pénzügyi tevékenységét – jelentették be a cégek vezetői a múlt heti sajtótájékoztatóján.

A Compaq Financial jelenleg 36 országban tevékenykedik, ahol teljes körű és teljes élettartamra vonatkozó szolgáltatáscsomagokat kínál a Compaq ügyfelei részére. Ezen szolgáltatások közé tartozik az igényfelmérés, az ügyfelek technológiai megoldásainak finanszírozása, az ügyfelek IT-eszközeinek nyilvántartása és menedzselése, a technológiai frissítés – ez a szolgáltatás a negyedik negyedévtől lesz elérhető –, valamint az eszközök visszavétele a lízing futamidejének lejártakor.

Irving H. Rothman, a Compaq Financial elnök-vezérigazgatója elmondta: a szolgáltatáscsomag jelentősen növelheti a Compaq-ügyfelek versenyelőnyét, ami dr. Beck György vezérigazgató szerint segíthet megőrizni a Compaq Computers Magyarországi vezető pozícióját a hazai piacon.

ERICSSON leányvállalat

► (Munkatársunktól) Az Ericsson konszern a világ számos országában, így Magyarországon is létrehozta önálló, az üzleti kommunikációs hálózatok piaci területén tevékenykedő cégét, ASSONO Ericsson Kommunikációs Kft. néven – jelentették be múlt heti sajtótájékoztatójukon. Az Ericsson vezetői szerint ez egy program első lépése, hiszen a cég fokozatosan többszatomás, bevőközeli, gyors értékesítési formát kíván létrehozni, melyben egyesítve a nemzetközi és hazai tapasztalatokat, folyamatosan megújuló termékskálával látja el a piacot. A többszatomás értékesítési rendszer azt jelenti, hogy a termékek és rendszerek eladásai helyett forgalmazók hálózata szolgálja majd ki a megrendelőket, termékek és rendszerek szelebb kínálatát nyújtva.

NETKAPU és ÁllásCentrum

► (Munkatársunktól) Magyarország egyik internetes tartalomszolgáltatója és egy álláspiaci szolgáltatásokra szakosodott honlap stratégiai szövetséget kötött. A Netkapu (www.netkapu.hu) és az ÁllásCentrum (www.allascentrum.hu) szövetségének célja, hogy a Netkapu tovább bővíthesse látogatói számára nyújtott szolgáltatásait, az ÁllásCentrum pedig szélesíthesse azok körét, akik a cég szolgáltatásait elérhetik.

A Netkapu szolgáltatásai közé tartozik a Hódító, a Randivonal és a most indított Netkapocs. A havonta 500–700 friss állásajánlatot közlő ÁllásCentrum lépését többek között a hazai piacon egyre élesebbé váló verseny motiválta. A hazai on-line álláspiaci viszonylag fejlett, ráadásul ezeken kívül még sok tartalomszolgáltató nyújt kiegészítőként álláspiaci szolgáltatásokat. (Álláspiaci szolgáltatásokra szakosodott honlap például a Jobs&Advets, a Weathervane, a HVG vagy az Express.)

Összeállította:
Geese Mariann

kukac

I LOVE YOU

Imádom a menyaszyonyomat, Liviát, aki olyan szép és dekoratív, mint egy hardvercég színes prospektusa; olyan formás, mint a legújabb nagy felbontású monitorom; s olyan elválaszthatatlanok vagyunk egymástól, mint a Microsoft Word az internetes keresőprogramtól. Sajnos, ritkán találkozunk, mert munka után nincs időnk, hiszen mindketten előfizztünk arra az internetes csomagra, amely delután hatól másnap reggelig korlátlan hozzáférést biztosít a vilghálóhoz. Villanyos levelezéssel (e-mail) tartjuk a kapcsolatot: én írok neki egy szerelmes levelet, ő meg válaszol rá egy másik szerelmes levélben; szóval ideális és harmonikus a kapcsolatunk. Hosszan tartó kontaktusunk eddig csak egyetlen ízben szakadt meg ámenetileg, akkor is én voltam a hibás, mert rossz helyre tettem a kukacot.

Ez az ideális helyzet egészen a közelmúltig tartott, amikor ugyebár megjelent ez a szerelmes-vírus, és a szakemberek felhívták a figyelmünket arra, nehogy kibontsuk a címünkre érkezett szerelmes leveleket. Mert ellenkező esetben úgy járunk, mint a Pentagon, ahol egy kéjenc négycsillagos tábornok felbontott egy ilyen szerelmes levelet, erre a számítógép a címlistán szereplőknek küldött egy-egy hadizenetet.

Az én címemre is érkezett egy szerelmes levél, de én rutinos számítógépes róka vagyok, nem ugrom be egy ázsiai hacker trükkjeinek, eszembe sem volt elolvasni, bontatlanul ányomtam a lomtárba, onnan meg végképp töröltem. De ez a kitartó flippinó nem hagyta annyiban, másnap éjszaka megint kaptam egy szerelmes levelet, nyilván azt gondolta, hogy lankad az éberségem, de a levél máris ment a Shift+Del-be.

Úgy látszik azonban, hogy ez a ferdeszemű manilai nem nyugodott a bőrében, mert reggelre egy újabb szerelmes levél volt a beérkezett üzenetek között. Láttam, hogy ekkor már komolyra fordult a dolog, ezért ráküldtem a fájra a <http://antivirus.com.at>-ot, vagyis az ingyenes letölthető vírusölő programot, sőt még a számítógépet is befűjtam DDT-vel.

A Fülöp-szigeteki internetkölő, másnap hajnalban újra próbálkozott, de ahhoz korábban kellett volna felkelnie! Meghallgattam a szakemberek bölcs tanácsát, és még a számítógépet is kikapcsoltam. Lívia persze nagyon hiányzott, fel is hívtam telefonon, de Kovács Lajosné néven mutatkozott be.

Trunkó Barnabás

AMÉRIKAI SZÁMÍTÓGÉP ÉS VIDEOVETÍTŐK 650-2000 ANSI LUMEN FÉNYERŐVEL, 2,2-6 KG TÖMEGGEL, SVGA – SXGA FELBONTÁSSAL, 2 ÉV GARANCIÁVAL ÉS EGY ÉV BIZTOSÍTÁSSAL!!! HOLLAND VETÍTŐVÁSÁRKNÁL FELÜLETTEL, ROLÓK, MOTOROS, ÁLLVÁNYOS STB... SZERKEZETTEL.

BÉRELTETÉS
1203 BP., TOKER FLORENCE 70
TEL.: 283 0737, FAX: 286 1687

INTERNET: WWW.LSK.HU

MOBIL INTERNET

– a távközlés jövője

MA A TÁVKÖZLÉSI SZOLGÁLTATÁSOKAT EGYMÁSTÓL JÓL ELHATÁROLHATÓ HÁLÓZATOK VALÓSÍTIK MEG. MINDEGYIK HÁLÓZATNAK (GSM-HÁLÓZAT, VEZETÉKES-TELEFON-HÁLÓZAT, KÜLÖNBÖZŐ ADATHÁLÓZATOK) SAJÁT ALKALMAZÁSAI VANNAK, SAJÁT KAPCSOLÁSTECHNIKAI ÉS ÁTVITELI INFRASTRUKTÚRÁVAL RENDELKEZNEK.

Lzt az úgynevezett vertikális integráció váltja fel a horizontális integráció, amely azt jelenti, hogy a hálózat különböző rétegekre bontható fel: egy hordozórétegre, egy kapcsolatvezérlő rétegre és egy alkalmazási rétegre. A jelenlegi tendenciák azt mutatják, hogy ez az átmenet a két modell között már meg is kezdődött. Erről és a harmadik generációs hálózatok kialakulásáról kérdeztük Verszeghi-Nagy Miklóst, az Ericsson Magyarország műszaki igazgatóját.

– **Miért jó az új hálózati struktúra az ügyfeleknek?**

– Az Ericsson új hálózati architektúrájának alap gondolata az, hogy a hívásvezérlő funkció különüljön el a kapcsolási funkciótól, és az alkalmazások az alsó két rétegtől függetlenül, a legfelső rétegben helyezkedjenek el. Ennek a felépítésnek az az előnye, hogy a hordozóhálózat nagyon hatékonyan használható a különböző áramkör-kapcsolt és csomagkapcsolt szolgáltatások átvitelére, míg az alkalmazások az infrastruktúrától függetlenül a legszélesebb körben kínálhatók az ügyfeleknek. Ehhez a felépítéshez

egy új hálózati elemre van szükség, a médiakapura. Médiakapu helyezkedik el a különböző hozzáférési hálózatok és a hordozóhálózat találkozásánál. A médiakapuk feladata minden, a jelfolyammal kapcsolatos művelet, pl. kódolás, dekódolás, visszahangmentesítés stb.

– **A szolgáltatók már óriási összegeket ölték a jelenleg is működő infrastruktúrába. Ez most feleslegessé válik?**

– Nem, mert az UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) kialakításánál az Ericsson fejlesztésének kiindulópontja a meglévő GSM-hálózat. Az UMTS-maghálózat a jelenlegi második generációs GSM- és GPRS-termékekre épülve fejlődik. Ugyancsak a meglévő kapcsolóközpontok képezik a vezetékes hálózatokban a fejlesztés kiindulópontját. Ennek előnye, hogy egyrészt stabil, kiforrott termékek képezik a harmadik generációs hálózatok alapját, másrészt a korábbi beruházások során üzembe helyezett berendezéseket a megfelelő korszerűsítéssel továbbra is használhatják a hálózatüzemeltetők.

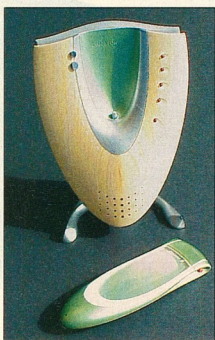
– **Robogunk a harmadik generáció felé, készül az új infrastruktúra. De vajon elegendő-e ez, vagy tud egy vállalat még ennél is többet tenni a Mobil Internet fejlődéséért, azért, hogy ez az új közegeg kényelmesebb tegye életünket, hatékonyabbá a munkánkat?**

– Feltevé magának ezt a kérdést, az Ericsson úgy gondolta, hogy van még mit tenni. A Mobil Internet egy nagyon bonyolult rendszer, nem csak műszaki ér-

telemben. Meg kell értenünk az üzleti vonatkozásait, a használhatóságát, be kell vezetnünk a vállalatunk életébe, át kell alakítanunk a folyamatainkat, azért, hogy az előnyöket teljes mértékben élvezni tudjuk. Erre az izgalmas feladatra jött létre az Ericssonnál a Tanácsadás Üzletág. A harmadik generáció legalább akkora kihívást jelent a vállalatok folyamataira nézve, mint a bevezetés műszaki feladatai. Három terület áll a Tanácsadás Üzletág figyelmének középpontjában: a banki és pénzügyi szolgáltatások, az utazás és közlekedés, valamint a média és szórakoztatóipar.

– **Tudna néhány példát mondani az új szolgáltatásokra?**

– A bármikor és bárhol elérhető banki és tőzsdei szolgáltatások pénzügyeink kezelésében új lehetőségeket nyújtanak. Az elektronikus kereskedelem népszerűségének növekedésével hamarosan mindenkinek lehet elektronikus pénze, ami egyszerűen és biztonságosan használható a mobilkommunikáció világában is. Mobiltelefonunkkal megrendelhetjük és módosíthatjuk utazásunkat, ellenőrizhetjük, hogy van-e szabad hely a kívánt járaton, milyen lesz az idő, és last-minute foglalásokat tehetünk. Utazásunk során ugyanezzel az eszközzel lekérdezhetjük a tartózkodási helyünk térképét, és

elérhetünk on-line útikönyveket. Helyünk-től függően meg tudhatjuk, hogy hol vannak a közelben éttermek, elolvashatjuk az ezekre vonatkozó, az interneten elérhető kritikákat, és foglalatlan asztalt – mindez egyetlen mobilkészülékéről. A Telenor Mobil norvég GSM-szolgáltató, a Filmweb mint tartalomszolgáltató és az Ericsson közösen indítottak mozijegy-rendelési szolgáltatást. A felhasználók bővíthetik memóriás és javított biztonsági funkciójú SIM-kártyával rendelkező GSM-készülékükkel választhatják ki azt a filmet, amelyet megszeretnének nézni, az előadás időpontját és helyét. A rendszer használható a mozijegy árának kiegyenlítésére is van lehetőség, ha a felhasználó rendelkezik bankkártyával vagy speciálisan elektronikus tranzakciókhoz létrehozott folyószámlával. De ezek tényleg csak példák, a Mobil Internet lehetőségei szinte korlátlanok.

HP OmniBook XE₂ Magyarul sokoldalú

Most csak
419.000*
Ft + Áfa

A HP OmniBook XE₂ kiváló teljesítményét és sokoldalúságát már magyar billentyűzettel, magyar operációs rendszerrel és gépkönyvvel is élvezheti. Ha pedig a világhálón is szeretne száguldozni, válassza a beépített modemmel ellátott változatot.

(1) 382 11 11 | www.hp.hu/xe2

HP OmniBook XE₂ (F1666W): Intel® Pentium® III Processzor 450 MHz > 12" TFT kijelző > 64MB memória > 4MB videó memória > 4GB merevlemez > 24x CD-olvasó > Windows98 > 56 Kb/s V.90 kompatibilis modem (HIF engedélyezett)

*Intel® Celeron™ Processzor 450 MHz > 32MB memória > HPA kijelző